


2456.

Muinaismuisto Yhdistyksen Stipendiatin kansak. opettaja J. Maukosen kokoelma Tyrvään kihlakunnasta, Yhdistyksen haltuun jätetty 23 p. marrask. v. 1886.

Kivi- esineitä.


- Tyrvää.
1. Reikäkivi, jotensakin ympyräinen, 85-91 mm. diameterillä: paksuimmalta kohdaltaan 46 mm. reikä 22 mm. aukolla toiselle suulleen hiukan enemmän väljenevä kuin toiselle. Löydetty Kataran rusthollin maalta suosta. Lahj. opettaja Manner.
 2. Oikokirves, yläpuoli varteen kiinnittämistä varten koko joukon kavennettu, niin että keskipaikalla on jäänyt, vallankin toiselle lappeelle ja syrjille, korkonevat hartiat. Pituus 99 mm. leveys terän suusta 48 mm. ja yläpäästä 24 mm., paksuus 24 1/2 mm. Löydetty Tormin Varren talon metsäpalstalta. Löytäjän torppari Heikki Juhanp.:n lahjoittama.
- Kiikka.
3. Tasataltta, pieni, 62 mm. pitkä, terän suusta 35 1/2 mm. lv., vähäistä vaille 12 mm. paksu. Terä on hyvin jyrkkään hiottu ja hiukan kaareva, kapenee yläpäästä teräväksi. Poikkil. suorakaide. Löydetty Kiikanojan Sepän talon pellostasta ja saman talon isännän puolesta lahjoitettu.
 4. Onsitaltta, 135 mm. pitkä, 40 mm. leveä (terältään), 28 mm. paksu. Kourupuoli tasainen ja itse kouru 52 mm. pituinen, terän muoto ,

2456.

Kiikka.

Löydetty samasta paikasta kuin edellinenkin ja saman isännän puolesta lahjoitettu.

Kiikoinen.

5. Tasataltta, yläpää ja toinen syrjä murroksissa; pituus 86 mm., leveys 51 1/2 mm., paksuus 19 mm. Terän laskos jotenkin loiva paitsi tukaimelta. Poikkil.  ; Kiikanojan Nopon talon torppari Saukon luota Kiikasjärven rannalta löydetty.

6. Vaillinaisesti hiottu sekä säretty terällepäin soukkeneva kirves, jonka yläpäässä ehkä on ollut taltan terä , 123 mm. ptk., 41 1/2 -57 mm. leveä (terältä varren leveimpään kohtaan), 33 1/2 mm. pks., Löydetty Vakkalan Yli-Junnilan torpan uudispellosta.

7. Leveä ja latuskainen, kourutaltta hyvin vähäisellä kourusyvennyksellä, alapuolella matala uurre poikittain,. Pituus 76 1/2 mm., leveys 51, paksuus 19 1/2 mm. Löydetty Kuorsuman Paartaan talon Heinikankaan torpan pellosta. Lahj. Eenokki Koivula.

Mouhijärvi.


8. Reikäkivi kiillukkaliuskiota, litteätä lajia, 123-131 1/2 mm. diameteriltään, siis jotenkin pyöreä, 39 mm. paksu. Reiän suut noin 35 mm. ja itse reikä 17 mm. läpimitaltaan. Löydetty Terämäen kylän Rahnun talon maalta Karijoen rannalta aivan läheltä Mouhijärveä pohjasavesta ruoppakerroksen alta.


Suodenniemi.

9. Pieni, vaillinaisesti hiottu kirves, harmaankelertävää kiveä, toinen syrjä aivan murroksella,

2456.
Suodenniemi.


71 mm. pitkä, terältä 49 mm. leveä, 12 mm. paksu. Toinen syrjä ja yläpää murtunut pois. Löydetty Kiikosten kylän Vähälähteenmäen maalta Juho Filipin:n mökin luota haudanpeittomullasta yhden tasataltan, 2 kourutaltan ja erään parinnyrkin kokoisen valkoisen kivipallon kanssa.

10. Kaksoistaltta, (kouru ja tasa), kourupää paljoa kapeampi, 102 mm. ptk., 30-45 mm. lv., 24 mm. pks., Terät rikkuneet; poikkil.  . Löydetty Jalkavalan kylän Köppelan kesantopellosta . Lahj. talonisäntä Daavid Köppelo.

11. Leveäteräinen tasataltta, 66 mm. pitkä, 49 mm. leveä, 12 1/2 mm. paksu, toinen sivu mykevänlainen, Poikkil.  . Löyd. Koura- eli Kirkkojärvestä pistävän Rajalahden pohjoisrannalta.


12. Tasataltta, loivaksi lasketulla terällä, 102+ mm. pitkä, 46 mm. leveä terältä, 27 mm. paksu; hamara pyöristetty. Löydetty Kittilän kylässä Saarijärven saaren kalliolta.

Lavia.

13. Hyvin tehty oikokirves, aivan symmetrinen, 79 mm. pitkä, terän suusta 42 mm. leveä varteen päin hiukan kapeneva, 24 mm. paksu. Pullevat lappeet hiukan särmäiset. Poikkil.  . Löydetty Lavian kylästä kirkolta Susikoskelle vievän maantien varresta, Yli-Antilan maalta Lahj. Kauppamies Richard Grönholm.

14. Vaillinaisesti hiottu oikokirves, edellisen (valok.2162) mallia, vaikka paksumpitemoinen. Pituus 111 mm.

2456.
Lavia.

- leveys 52 mm., paksuus 28 mm., keskipaikoilta sekä terään että kantaan päin kapeneva. Terän lasku toiselta puolelta hiukan jyrkempi. Löydetty Riihan Alaputon talon pellon kyntömullasta.
15. Onsitaltan varsipuoli, 119 mm. pitkä, 43 mm. leveä, 30 mm. paksu, Löydetty Kaunian Huidan rusthollin kartanoa likeltä hietakuopasta. Lahj. rusthollari Malakias Huida.
16. Pieni oikokirves, hoikkenevalla varsiosalla, terä vähän särkynyt, kamara hiottu; pituus 81 mm., leveys 40 mm., paksuus 18 1/2 mm. Löyd. Haunian kylän Kulmalän torpan pellosta, kynöksestä.
17. Tuuran tapaan hiottu kirves, varren syrjät, kentiesi varteen kiinnittämistä varten, lohotut, pituus 94 mm., leveys terän suusta 32 mm., muuten 48 mm., paksuus 27 mm. Poikkil. soikulainen. Löyd. Haunian Varheenmaan talon länsipuolelta kariperäisen Renkkumäen pinnalta. Löytäjän, mökin muori Liisa Matintyttären lahj.
18. Soukka- ja vinoteräinen kourutalitta, vaillinaisesti hiottu, 119 mm. pitkä, 32(terältä) 47 mm. leveä, 21 1/2 mm. paksu, Syrjät pyöristetyt (valok.2158) Löyd. Haunian Varheenmaan talon metsäpellolta kiven halkeamasta.
19. Leveä, oikokirves, hiotulla kannalla, 86 mm. pitkä, 54 mm. leveä terältä, kantaan kapeneva, 23 mm. paksu; poikkil. . Löyd. Haunian Kotajärven Huidanlahden torpan peltoa tehdessä.
20. Nelitahkoinen, ohuemasta päästä leveämpi kovasin-


2456.
Lavia.

jonka sivuja on raaputettu, pituus 119 mm.
leveys 35 mm. paksuus 22 mm. löyd. samasta paikasta kuin edellinenkin.

21. Taltoa, hyvin matalalla kourulla, terän toinen kulma rikkunut, 74 mm. pitkä, 43 1/2 mm. leveä 19 1/2 mm. paksu, poikkil. jötensakin suora -kaide. Löyd. Haunian Suodenjärven talon läheltä. Lahj. Daavid Suodenjärvi.


22. Pieni vinoteräinen tasatalta, kantaan päin levenevä; toinen sivupinta jäänyt koveroksi. Pituus 51 mm. leveys 31, terän leveys 25 mm. paksuus 10 mm. Löyd. Haunian Suodenjärven talosta virstan verran pohjoiseen kankaalta. Lahj. saman talon vaari.

23. Vaillinaisesti hiottu tasatalta, kaarevalla terällä ja loivalla terälaskulla, alasivu i -käänkuin särmälle hiottu, samoin toinen syrjä särmäinen. Pituus 121 mm., leveys terän puolelta 52 mm., kantaan päin kapeneva, paksuus 15 mm. Löyd. Perän kylän Jokioisten talon läheisyydestä; saman talon puolesta lahj.


24. Kourutaltoa, kulumisesta hyvin jyrkäksi käyneellä terälaskulla, 63 mm. pitkä, 38 1/2 mm. terän suusta leveä (kantaan kapeneva) 15 mm. paksu, poikkil. . Löyd. Perän kylän Jokioisten talon läheltä uudispeltoa raivatesa.; löytäjä mökkiläinen Kristian Pajumäen lahjoittama.

26. Luonnonmuodostama, "eläimen kielen" näköinen kivi, ulonevalla kannalla, 192 mm. ptk., löyd. samasta paikasta ja samalla kertaa kuin n:o 9.

Tyrvää.

27. Rautainen keihäänkärki; hopealla silattu putki koristettu kullatuilla "lohikäärmeen kiemuroilla" lähes 348 mm ptk, 47 1/2 mm lev. lehden tyvestä. Kärki taipunut hiukan sivulle; on myöhemmältä rautakaudelta; sen muoto on . Löyd. Rautajoen l. Rauteen rusthollin läheltä sorakummun laidasta.

Kiika.

2456:25. Kivinen vaalin, nelisnurkkainen ja -pintainen kivi pala, 43 1/2 mm ptk, 38 l, 9 mm pks. Syrjät tasoitetut. Itse valin neliönmuotoinen, toinen, 11+ mm sivuiltaan ja sievätekoinen; sen malli on  ja sen syvyys kahdessa portaassa 2 mm. Löyd. Kiikan kansakoulun pellostusta; löytäjän Vilhelmiina Hirsjärven lahjoittama.

Rauta- ja muita esineitä.
(valok. 7749).
(-"- 5421).
(-"- V.A. 73:2).

2456.
Kiikka.

28. Osa jousipyssyn vekarasta, nim. toinen sivurauta ja pienillä reiillä koristettu poikkirauta, Löyd. Teukkulan kylän Teukkulanvuorennokassa olevasta rinnepellosta.

29. Pertuska, , näköinen, yhdelle lavalle on piirretty merkit H.A. 1710. Kiimajärven Mäkelästä.


30. Kopia pitkästä riimisauvasta, Molemmat pääsi-
vut jaetut kolmeen pintaan " päällimäinen kui-
den, keskimäinen päivien, alimmainen auringon
vaiheita varten". Kahvassa näkyy vuosiluku
1743 ja alapäässä 1360 (?). Kopio otettu Kii-
majärven Mäkelässä säilytetystä alkuperäisestä.

Kiikoinen. 31. Sapelinväistinrauta, jotenkin pulskaa tekoa, varustettu peukalonsijalla. Jaarankylän Erkki-
lästä.

Suodenniemi. 32. Rautakannus, pyörä 12 piikkinen Kittilän kylän Kuren talosta.

Loimaa. 33. Messinkipeltinen laatikko, hollantilaista tekoa, pitkä ja kapea, varustettu sekä kanteen että pohjaan piirretyillä kuvilla ja kirjoituksilla esittäen jotakin seikkailua kuparipeltiset syrjät kaunistetut juoksevien metsäelävien kuvilla. Lahj. lyseolainen Rufus Saikku.

34. Rautapiippu, pieni, 6 1/2 sm. pitkä, rikkinäinen, löyd. Vesikosken kylästä, lahj. työmies Mikko Viekas.

35. Osa tulineuvoista, , näköinen, kä-
siraudalla varustettu, rikkikuppi, josta pii-

2456
Loimaa.

lukko on poissa, ollut salvan pidin (?).
Krekilän kylästä löydetty. Lahj. Mikko Viekas.

36. Lukko, merkitty vuosiluvulla "1699" ja varustettu kahdella haitalla ja varapainimella. Lahj. rusthollari K.N. Talonen Vesikosken kylän Hulmilta.
37. Suuri nelisnurkkainen munalukko, saman lahjoittama.
38. Kappale kaularaudasta, (?), saranalla ja renkaalla varustettu, sisäpuolella pykälöity Lahj. työmies Vilh. Wikman.
39. Messinkipoletti el. "pelimarkka", lahjoittanut nahkuri Matti Lindström Loimaalta.

2457.

Alastaro.

Litteä, hiomaton, melk. kolmelman muotoinen reikäkivi, 120-128 mm. ristiinsä diam., 35 1/2 mm. pks., Löyd. Männistön Mäkimattilan ^{rustitilan} pellolta; lahj. v.t. kappalainen V. Brusila. S.M.Y. 23/X1 1886.

2458.

Karttula.

1. Ohut tasataltta, 110+ mm. ptk., 32 1/2 mm. lv., 11 + mm. pks.,
2. Pieni suureksi osaksi hiomaton tasataltan teräkappale, 46- mm. ptk., 22 mm. lv., 13 mm. pks. Molemmat kivet Rasvangan salmesta malmia nostessa löytänyt Ville Vuuhkonen; sama myös lahj. S.M.Y. 23/X1 1886.

2459.

Pielavesi.

1. Lattean, tasalevyisen kivikirveen teräosa,